

Regeringens voldsekspllosion på 40 pct. er reelt kun 5 pct.

DEBATINDLÆG

NOVEMBER 2025

I sidste måned trådte regeringens omfattende straffereform i kraft. Som en del af reformen bliver straffen for grov vold fordoblet, mens straffen for bl.a. simpel vold skærpes med 50 procent.

Skrevet af Lars Højsgaard Andersen, forskningsprofessor i ROCKWOOL Fonden

Debatindlægget blev bragt i Avisen Danmark, lørdag 22. november 2025.

Det var statsminister Mette Frederiksen (S), der oprindeligt annoncerede de markant hårdere straffe for voldskriminalitet ved Folketingets afslutningsdebat i maj.

“De seneste 10 år er antallet af anmeldelser om vold steget med over 40 pct.,” sagde hun fra Folketingets talerstol.

Statsministeren har ret. Der er sket en stigning på 43 pct. fra 2014 til 2024 i antallet af anmeldelser om simpel og kvalificeret vold. Men hvis det tal afholder nogen fra at gå en aftentur i byen af frygt for at blive udsat for vold, så kan jeg berolige dem.

For de 40 pct. over ti år afdækker ikke entydigt en massiv stigning i volden i det danske samfund. Selvom antallet af voldsanmeldelser rigtig nok er steget gevaldigt over de seneste ti år, skyldes en stor del af stigningen, at vi registrerer mere vold i dag, end vi gjorde den gang. Og en mindre del skyldes, at vi slet og ret er flere indbyggere i dag end tidligere.

Lad os starte med de 40 pct. I 2014 blev der anmeldt ca. 9.400 tilfælde af simpel vold (Straffelovens § 244) og kvalificeret vold (Straffelovens § 245) til politiet. I 2024 var tallet ca. 13.400. Det er en stigning på 43 pct.

Men i starten af 2016 opstår en ændring i praksis, når visse typer ansatte skulle søge om erstatning fra Erstatningsnævnet. Med ændringen blev det i højere grad praksis, at fx ansatte på privatskoler og privatansat plejepersonale anmeldte vold til politiet, hvis de ville gøre det nemmere for dem at søge erstatning. Altså, hvis fx en lærer havde fået revet en jakke itu, eller hvis plejepersonale eller pædagoger blev udsat for voldsepisoder på deres arbejde.

Den slags sager er alvorlige og skal tages alvorligt – men de har formentlig også eksisteret i samme omfang før 2016, hvor de blot ikke blev anmeldt, fordi det ikke var nødvendigt for at søge erstatning. Ligeledes skete der en kraftig stigning i antallet af anmeldelser af vold mod børn, efter den såkaldte Overgrebspakke blev indført. Igen var der næppe tale om en reel stigning, men at der nu skulle forelægge en politianmeldelse, hvor sagerne tidligere blev håndteret af kommuner og socialforvaltning uden politiets mellemkomst.

Stigningen afspejler altså med stor sandsynlighed, at der tælles flere voldsepisoder med i statistikken efter 2016, end

der gjorde før. Det faktiske niveau af vold er således næppe steget nær så markant, men billedet er således måske "bare" blevet mere retvisende.

Fra året før ændringen, der gjorde det nødvendigt at anmelde vold, hvis man ville have erstatning, til året efter, skete der således en stigning på hele 30 pct. i antal anmeldelser for simpel og kvalificeret vold. Fra ca. 9.600 til ca. 12.100.

Og siden da, altså fra 2017 og til 2024, er tallet "kun" steget med ca. 10 pct., fra ca. 12.100 til ca. 13.400. En 10 pct.stigning er meget. Men dog væsentlig mindre end de 40 pct..

Er de 10 pct. så retvisende? Ikke nødvendigvis. For de 10 pct. henviser til en stigning i antal anmeldelser og tager således ikke højde for, at der over perioden ganske simpelt er kommet flere mennesker i Danmark. I 2015 var der således 5,6 millioner indbyggere. I 2017 var der 5,7 millioner. Og i 2024 var der meget tæt på 6 millioner. Og med flere indbyggere er der ganske simpelt flere til at begå volden.

Det er således mere retvisende at lave samme øvelse som oven for, men hvor man i stedet ser på antal anmeldelser i forhold til antal indbyggere. Altså netop tager højde for befolkningstilvæksten. Gør man det, finder man en stigning på 7 pct. over de seneste syv år, altså over perioden efter ændringen om erstatning.

Ydermere er voldskriminalitet i langt overvejende grad noget, unge mænd står bag. Så i stedet for at se på udviklingen i anmeldelser i forhold til det samlede antal indbyggere i landet, kan man også se det i forhold til antal "unge mænd" i landet. "Unge mænd" kan i denne sammenhæng fx være 10-35-årige, hvilket vil omfatte langt de fleste voldsmænd. Laver man den øvelse, falder stigningen i antal anmeldelser over de seneste syv år yderligere ned til 5 pct.

Og 5 pct. er immervæk noget mindre end 40 pct.

Er stigningen på 5 pct. så lille eller stor? Eftersom tallet tager højde for udviklingen i antal indbyggere i den gruppe med højest risiko for at begå vold, må svaret være, at det er en betragtelig stigning. Vi står altså med en udfordring, som vi som samfund skal være opmærksomme på og forsøge at dæmme op for.

Alt i alt tyder tallene på, at vi ser en stigning, der skal tages meget alvorligt. Men også at vi næppe er på vej ud over afgrunden til et ukontrollabelt voldsorgie, som den 40 pct. stigning ellers kunne foranledige os til at tro.

Relevante medarbejdere

Lars Højsgaard Andersen
Forskningsprofessor og
chef for forskning i marginaliserede
grupper

lha@rff.dk

+45 61 66 63 78

FAMILIE OG SOCIALE FORHOLD

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:
<https://www.rockwoolfonden.dk/udgivelser>